

Dregna, šiltas
Saulė teka 5:51, leidžiasi 8:01

1973

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, rugpjūčio-August 8 d., 1973 m.

Kaina 15c

186

SPIRO AGNEW TURI AIŠKINTIS DĖL KYŠIU

LAUKIAMA DIDELIO KAINŲ KILIMO

Amerikos Mėsos Instituto prezidentas DeGraff kovai su kainų kėlimu ragina griebtis boikoto

CHICAGO. — American Meat Institute prezidentas Herrel DeGraff paragino vartotojus po rugsėjo 12 dienos, kai bus numatytas kainų kėlimas, pradėti mėsos boikotą. "Tai yra vienintelis dalykas, kuris turi prasmės", pasakė jis.

De Graff tvirtina, kad jautienos kainų "užšaldymą" nuėmus, mėsos, ypač jautienos, kainos "pašoks iki dangaus". "Jei mes sumažinsime pareikalavimą (jautienos)... kainų išputimas savaime atslūgs".

Agrikultūros departamento pranešimu, praėjusią savaitę raguočių buvo paskersta 402,000 galvų. Tai yra 23.7 nuošimčiai mažiau kaip savaitę prieš tai ir 34.5 nuošimčiai mažiau kaip per tokia pat savaitę pernai. De Graff praneša, kad po rugsėjo 12 dienos turės praeiti pora savaičių, kol mėsos padangėjimo ženklai pasirodys supermarketuose.

Per tas porą savaičių ir įvyks tas spėjamas didelis kainų pakilimas. "Jei žmonės pasakys "Aš tokių kainų nemokėsiu!", bus žymiai išvengta didelio kainų išputimo. Jei žmonės nieko nesakys, kainų dar didesnis kėlimas neišvengiamas", įspėjo De Graff.

Nieko geresnio neturi pasakyti ir kiti autoritetai. Apklausingus Jewel, National A&P, Dominico ir kt. maisto krautinių vedėjus gautas toks atsakymas:

"Didėjantis JAV grūdų eksportas gresia pašarų atsargų sumažėjimu ir dėl to mėsos, pieno, kiaušinių ir duonos bei kitokių maisto produktų dar didesniu kainų didėjimu".

"Amerikiečiai niekuomet maisto nebrangino. Jie dejuoja mokėdami daugiau už duonos kepaluką arba stieką, bet nieko nepaiso mokėdami po \$10 už "butės" bonką, pasakė vienas biznesierius.

Pieno kaina pakeliama dar 5 centais

Skelbiama, kad nuo rugsėjo 2 dienos pieno galionui kaina bus dar 5 centais pakelta. Taip pat pabrangės tokie pieno produktai kaip varškė, "ledai", grietinė, kondensuotas liesas pienas ir jogurtas. Kainos kelioms kadangi fermeriams už pieną brangiau eš mokama.

Siemė laukiamą rekordinių gero pasėlių derliaus, dėlto eš vilties, kad fermeriai padidins gyvulių produktų gamybą didesniais paukštienos ir kiaušinių, o rudėnį kiaušienos bei jautienos tiekimais.

Chicagos priemiesčiai duoda praktišką pavyzdį

EVANSTONAS. — Šis šiaurinis Chicagos priemiestis pirmadienį davė Chicago pavyzdį kaip reikia tvarkyti savo masinę transportaciją. Evanstono miesto valdyba 11 balsų prieš 4 nugalėjo savo paimti po 1 centą nuo galiono mokesčių (taksų) ir tas pajamas skirti masinei transportacijai — traukinių ir autobusų susisiekimui.

Panašiai pasielgė Skokie Village taryba, skirdama \$83,000 iš gazolino mokesčių pajamų savo apylinkės masinei transportacijai.

IŠ VISO PASAULIO

NEW YORKAS. — Miestas pritrūko jautienos mėsos savo įstaigoms — ligoninėms, kalėjimams, šalpos centrams ir vaikų darželiams. Miesto užpirkimų departamento komisierius sako, kad miestas savo įstaigoms kasdien patiekia po 155,000 pietų.

WINDSOR, Kanada. — JAV muitinės valdininkai prie Ambasadoriaus Tilt, jungiančio Windsorą su Detroitu, praneša, kad amerikiečiai, grįždami iš Kanados vis daugiau parsiveža mėsos savo automobiliuose. Muitininkų apskaičiavimu apie pusę iš Kanados grįžtančių amerikiečių vežasi kanadiškos mėsos. (Mėsos išvežimas nevaržomas).

WASHINGTONAS. — Superior teismo teisėjas Charles W. Halleck atsisakė teisti 6 moteris, kurias Baltųjų Rūmų policija areštavo už demonstraciją prieš Kambodijos bombardavimą. Jos buvo kaltinamos saugaus "atejimo" į draudžiamą vietą. Sakydamos, kad toje byloje Baltieji Rūmai daro spaudimą, teisėjas net apsišarėjo. "Kaip teisėjas ir žmogus aš negaliu kaltinamas teisti nė vienai dienai kalėjimo", pasakė teisėjas.

WASHINGTONAS. — Amerikos teisininkų sąjungos (ABA) pirmininkas, Bostono advokatas Robert Maserve pareiškė, kad Watergate skandalas yra grėsmė Amerikos laisvei ir padarumo savokai. Kalbėdamas tos organizacijos konvencijoje jis pareiškė: "Watergate ir su ja susiję įvykiai, kuriuos reiktų pavadinoti laiko dvasia, kur tokia dalykai yra galimi... man atrodo, mažų mažiausiai reikia grėsmę mūsų laisvei ir mūsų padarumo supratimui".

Kinijos liaudies respublikos ministras pirmininkas Čou En-lai.

Tennessee senatorius Howard Henry Baker glaudžiai bendradarbiaus su prezidentu Richard Nixonu jau 1968 metais, kai respublikonų partija išnominavo būti kandidatą prezidento pareigoms. Paveiksle matome Tennessee senatorių (iš kairės į dešinę) kartu su tuo, metiniu kandidatą į prezidentus Nixonu, Minnesotos atstovą Clark MacGregor, Texas atstovą George Bush ir Massachusetts gubernatorium John Volpe.

PAVAIKŠČIOJĘ ISORĖJE, ASTRONAUTAI VĖL LABORATORIJOJE

HOUSTONAS. — Erdvės laboratorijos astronautai Owenas K. Garriottas ir Jackas R. Dousma rugpjūčio 6 vakare grįžo į erdvės stotį, išbuvę lauko pusėje 6 valandas ir 31 minutę, instaliuodami gaubtą nuo saulės ir apžiūrėdami savo buveinę erdvėje. Lauko pusėje astronautai išbuvo beveik dvigubai ilgiau, negu pirmosios laboratorijos astronautai. Vaikščiojimo išorėje pirmas uždavinys buvo užtiesti naują saulės gaubtą, įdėti filmų į saulės teleskopo kameras, inspektuoti kai kurias sugedusias manevravimo raketas ir apžiūrėti vėsinamojo skysčio sunkimąsi.

Vėsinamojo skysčio sunkimas yra naujausia problema, kamaujanti astronautus jų skrydžio pirmoje dešimtyje dienu. Šis sunkimas gali versti trečiosios laboratorijos igulą atgabenti vėsinamojo skysčio, kad galėtų vėsinimo sistema papildyti, kai jie bus paleisti skristi lapkričio mėnesį.

Astronautas Alanas L. Beanas, laboratorijos komandantas, buvo likęs viduje, kai jo kolegų išėjo vaikščioti išorėje. Kadangi pasivaikščiojimas prasiėjo po pat pusiaudienio, tai Garriottas tarė Lousmai: "Esu tikras, kad tas vyrukas valgo lančą viduje, o mes išorėje dirbame".

Garriottas padavinėjo dalis ir įrankius, o Lousma ėmė tiesti saulės gaubtą, pirma prisitaikęs pasparas kojoms, kad galėtų laikyti vietoje. Gaubto tiesimas truko tris valandas, nes akordėniškai sulankstytas gaubtas buvo sukibęs.

Darba baigus Lousma pranešė, kad erdvės stotis paradavusi nuo saulės, Saulės negaunanti pusė tebesanti balta. Naujo gaubto reikėjo dėl to, kad pirmosios laboratorijos remontuojant užtiestas buvo sunyti, kai jie bus paleisti skristi lapkričio mėnesį.

Dėl degalo sunkimosi sugedo dvi raketos modifikuotame Apolono erdvėlaivyje, ir abejojama, ar jis begalės astronautus saugiai pargabenti į žemę. Dėl to planuojama pirmoji istorijoje erdvės gelbėjimo misija. Kenedžio iškyšulyje ruošiamas naujas erdvėlaivis ir raketa.

Naudojantis vienos mokinės, Juditos Miles, sugestija, į ant-rajį erdvėlaivį paimtas voras, laikomas ketvirtinėje dežutėje. Astronautai pranešė, kad voras, vardu Arabela, ir erdvėje veikė pagal savo prigimtį, kampuo-dėniškai sulankstytas gaubtas buvo sukibęs.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

● Viceprezidentas Spiro Agnew pakartotinai pareiškė spaudai, kad jis nieko bendro neturė jo ir nebeturi su kontraktorių duodamais kyšiais arba nuotrupomis nuo pelno. Jokių nuotrupų jis negavęs 1969 metais arba anksčiau.

● Mokslininkai tvirtina, kad žmogaus kūnas pats nustato turimą svorį. Manoma, kad smegenyse yra organas, kuris kontroliuoja kūno svorį.

● Amerikos lakūnai antrą kartą išmetė kelias bombas ant pozicijų, kurias kontroliuoja Kambodijos karo jėgos.

● Indijoje komunistai pradėjo veržtis į maisto sandėlius ir grobti maistą.

● Brazilijos lietuvių veikėjas Jonas Antanaitis buvo užėjęs į Naujienas, susipažino su dienraščio redakcijos nariais ir apžiūrėjo spaustuvę.

● Teisėjas Sirica atmetė prokuroro Archibald Cox prašymą priversti prezidentą Niksoną duoti jam magnetines juosteles. Amerikos konstitucija suskirstė krašto valdymo darbus ir neleidžia vienai šakai kištis į kitos šakos sritį. Teisėjas Sirica davė prokurorui Cox 5 dienas kitokiems argumentams paruošti.

● Kartu su maskviniu "Bolšoj teatro baletu" Amerikon atskrido šokėjas Mauris Liepa. Jis šoka keliuose veikaluose.

SANTA SUSSANA, Calif. — Donald Head norėdamas išmugliuoti iš Meksikos į JAV du tužinus papugų, kad tyliai laikytųsi, jas nugirdė meksikoniška degtinė tequila ir sudėjęs į dėžę paslėpė savo treilerįje po lova, bet muitininkams palovis ne slėptuvė.

SAN BERNARDINO, Calif. — Įvykusiuose "nuogumo karalietės" ("Miss Nude") rinkimuose tą titulą laimėjo 18-metė kanadietė Dee Dee Nolet iš Freelon, Ontario. Antrą ir trečią vietą nuogybės konteste laimėjo Charly Oscarra iš Pittsburgo ir Nadia Bottai iš Collingwood, Ont.

mingos bylos, o jos negauti tikrai vertos bylos.

Burgeris mano, kad reiktų paieškoti kitos alternatyvos. Gal praverstu įvesti tvarką, kad pralaimėjęs bylininkas iš pirmutinės teismo instancijos gautų leidimą apeliuoti. Šis jo siūlymas reikišias tik, kad reikia ieškoti parankesnio būdo, remiantis esama rizikos, kad pervarstymo progą gali gauti kai kada nereikštinga.

NORI ŽINOTI, AR GUBERNATORIUS ĖMĖS KYŠIUS IŠ KONTRAKTORIŲ

Tikrina prezidento ir jo šeimos narių saugumui išleistas pinigų sumas

WASHINGTONAS, D. C. — Viceprezidentas Spiro Agnew pranešė prezidentui Niksonui ir spaudai, kad Marylando valstybės teismas tyrinėja jo asmenišką pajamą. Viceprezidentas pasižadėjo bendradarbiauti su prokuroru ir pareiškė visišką pasitikėjimą JAV teismo organais.

Pareiškė, kad Marylando teismas jau vasario mėnesį pradėjo nagrinėti Marylando kontraktorių pajamas ir išlaidas. Prokurorui rūpėjo nustatyti, ar kontraktoriai sumokėjo visus valstybei priklausančius mokesčius. Tyrinėjimo metu nustatyta, kad 1969 metais, kai viceprezidentas dar tebebuvo Marylando gubernatorius, keli kontraktoriai gavo gana didelius užsakymus įvairiems statybos darbams. Taip pat nustatyta, kad vėliau, kai Spiro Agnew jau buvo Washington, tai jo žinioje esanti General Service Administracija taip pat davusi užsakymus tiems patiems kontraktoriams.

Įdomu šiuo atveju yra dar tai, kad pakvietė viceprezidentą pasiaiškinti prokuroras George Beal, Marylando respublikonų senatoriaus Glean Beal jauniuasis brolis. Respublikonų partijos viceprezidentą prašo aiškintis respublikanos prokuroras. Viceprezidentas Agnew yra pasirašęs teikti visas pageldatai mas informacijas. Jis kyšių neėmęs ir valstybės mokesčius visą laiką mokėjęs.

Marylando tyrinėjimo daviniai yra žinomi vyriausiajam valstybės prokurorui Richardsonui. Pastarasis prezidentui pranešęs, kad viskas tvarkoje, viceprezidentas nesulažęs veikiančių įstatymų. Prokuroras tyrinėja kontraktus turėjusias bendroves, todėl gali apklausti ir Spiro Agnew, tuo metu buvusį Marylando gubernatorių. Tyrinėjimas dar nereikšmės n usikaltimo.

Spaudoje pasklido gandy, kad prezidentas Niksonas išleides apie dešimt milijonų dolerių prezidento nusipirktiems namams pagerinti. Pradžioje buvo pasakojama, kad prezidento rezidencijoms, esančioms Floridoje, Key Biscayne, ir Kalifornijoje, San Clemente, jau išleista apie du milijonai dolerių, o dabar ta suma pasiekusį dešimt milijonų.

General Service Administracijos pakelbti duomenys rodo, kad didžiausios sumos yra išleistos šalia prezidento rezidencijų pastatytoms nameliams, kuriuose gyvena prezidentas ir jo šeima. Asmeniškose prezidento rezidencijose įrengtos pačios moderniausios susisiekimo priemonės. Jos yra brangios, bet valstybės galvai yra būtinos. Kai Richard Niksonas nusto būvęs prezidentu, tai didoka dalis tų susisiekimo priemonių bus išimtos. Gerald Warren tvirtina, kad vyriausybė galės atsiimti apie \$60,000 vertės modernių instrumentų.

Kongresas yra priėmęs įstatymus, įpareigojančius Secret Service žmones rūpintis paties prezidento ir jo šeimos narių apsauga. Kaip San Clemente, taip ir Kay Biscayne įrengtos apsaugos priemonės yra brangios, bet

Bombonešio klaida kaštavo 100 gyvybių

PHNOM PENH, Kambodija. — JAV-bių bombonešiai pirmadienį per klaidą subombardavo Mekong upės krante esantį miestelį Neak Luong, kur 100 žmonių buvo užmušta ir daugiau kaip 300 sužeista, bet prisibijoma, kad galutinėmis žiniomis užmuštų bus daugiau kaip 100, o sužeistų iki 600. Bombomis sunaikinta miestelio rotušė, ligoninė, armijos ir laivyno bazė ir daug privačių namų. Neak Luong buvo pilnas nuo fronto ir komunistų pabėgusių žmonių, dėlto toks didelis nukentėjusių skaičius.

3 sovietų raketos iššautos į Marsą

MASKVA. — Penkiolikos dienų bėgyje rusai iššovė į raudonąją planetą tris erdvėlaivius, būtinai norėdami atgauti prarastą erdvės prestižą. Tasso pranešimu, rugpjūčio 6 d. buvo iššautos Mars 6. Kiti du erdvėlaiviai Mars 4 buvo iššautos liepos 21 d. ir Mars 5 keturiomis dienomis vėliau. Pirmieji trys Marsai buvo iššauti prieš artį porą metų anksčiau. Dabar iššautieji 4, 5 ir 6 Marsai turi paisekti Mars planetą ateinančių metų kovo mėnesį.

Sovietų laikraščio "Leninskaja Znamia" pranešimu, tie Marsai turi su savim ištisą mikrobiologijos laboratoriją, kurios uždavitis bus susiekti ar yra Marso planetoje kokia gyvybė.

Vėl lėktuvas ežere

CHICAGO. — Pirmadienio vakare 9:30 val. į Michigano ežerą netoli Meigs aerodromo nukrito Cessna 182 vieno motoro lėktuvas, kurio skrido vienas žmogus vakarykščiai iš Oshkosh, Wis., atskridęs ir pirmadienio vakarą pakilęs skristi namo. Lėktuvas sudužo į šipulius. Iki šiol lėktuvo savininko lavonas nesurastas.

BELGRADAS, Jugoslavija. — Mažiausiai sverias kūdikis yra Serbijoje gimusi mergaitė Marica, kur gimusi svėrė 1 svarą ir 3 su puse uncijos, o dabar po 5 mėnesių jau sveria 5½ svarų. Doktorai tariai jai prirasyti dietą, kad po mažiau augtų.

be jų saugumas būtų silpnėsnis ir išlaidos būtų dar didesnės, nes reiktų laikyti didesnį sargų skaičių.

Brangiai kainavęs ir kitų prezidentų saugumas, bet išleistos sumos niekad nebuvo paskelbtos. Dabartiniai tyrinėjimai gali būti politinio pobūdžio.

Gyventojų sekimas Sovietų Sąjungoje

Pagal geležinę bolševikų taisyklę, Sovietų Sąjungoje sekimas kiekvienas pilietis ir kiekvienas jo žingsnis. To negalima išvengti, kai neįmanoma atsikratyti šešėlio. Sekimo ir pranešimų sistema sudaryta tokia tanki ir gudi, jog reikia broliui bijoti brolio, seseriai — sesers, tėvams — savo vaikų. Jei susitinka trejetas, bijokis: vienas iš jų bus pranešėjas. Eini svečius, būk atsargus, o jei ką leplelėsi, rytojaus dieną savo žodžiai jau bus žinomi NKVD. Pionierių ir komсомолю (komunistų jaunųjų) organizacijos turi neįsivengiamus saitus su NKVD.

Komjaunuoliai turi atidžiai stebėti savo tėvus, žiūrėti, ką jie daro, kas pas juos lankosi, apie ką kalba? Visą turi pranešti savo organizacijos daliniui, o šis perduoda NKVD.

Miesto gyventojų sekimas su tvarkytas kitaip. Miestą paskirsto į kvartalus vienetus. Kiekviename kvartale — konspiracinis skyrius, kuriam vadovauja NKVD valdininkas. Kiekvieno namo sargas turi būti pranešėjas: turi žinoti, kas darosi kiekviename namo bute, kas į namus ateina ir kuo kas verčiasi. Savo pranešimus jis turi teikti namų administratoriui. Namų administratorius kas dekadą (10 dienų) turi sudaryti santraukas ir jas atiduoti savo rajono konspiracijos agentui. Vadinasi, jei gatvėje yra dvylika kvartalų, tai ji turi tiek pat konspiracinių štabų.

Be įpareigojimų ir valstybės agentų yra dar daug vadinamųjų „slaptųjų pranešėtojų“, sekso. Šie tipai į sekimą įtraukiami įvairiausiais būdais. Šie agentai paprastai nesėdi namuose, o slankioja po visus pašalius. Jų esti visur: teatruose, tramvajuose, restoranuose, krautuvų eilutėse. Tarp savęs susižinoję jie turi specialius ženklus.

Tiesos sakyti negalima Sovietų Sąjungoje. Jei blogai, sakyk, kad gerai; jei alkanas, sakyk, kad sotus; jei ima noras verti, turi juoktis ar bent šypsotis. Viešose vietose agentai pradeda provokacinį pokalbį: ginčias tarp jų pradamas, kad įveltų nepatyrusį ir nemokantį liežuvio valdyti už dantų.

Valstybės įstaigose ir įmonėse yra vadinamieji „specialiniai

skyriai“, kuriems vadovauja NKVD tarnautojai. Jie irgi turi savo agentų tinklą. Tiems pranešėjams gerai žinomi visi įstaiigos tarnautojai ar fabriko darbininkai. Jei NKVD ryžtasi dėl kurių nors kurių nors priežasčių atleisti kurį tarnautoją ar darbininką, pasikviečia jį į raštinę ir pasako: „tamsa atleistas“. Priežasčių nenurodo.

Joks žmogus nėra tikras dėl savo rytojaus, eidamas gulti nežina, ar liksi namuose iki rytojaus. Praėjo naktis — ir ačiū Dievui. Kas gali atsitikti dieną, nežina. Šitoks kasdienis rūpestis ir nervinė įtampa persekioja visą gyvenimą. Prieš akis žmogui visada neatsakytas klausimas — gyvenimas ar mirtis.

Beveik tą patį sekimo struktūrą kaimuose, kolchozuose ir sovchozuose (valstybės ūkiuose). Trobos paskirstytos tam tikrais daliniais, kuriuose sėdi po aktyvistą. Jie taip pat sėdi namuose, visur kaskioja nosį ir viską praneša kaimo valdybai, o pastaroji — NKVD skyriui.

Štai keletas pavyzdžių, kaip veikia aktyvistai. Viename kaimo buvo vietinės tarnybos pirminko rinkimai. Visi gyventojai privalo eiti balsuoti. Tokią rinkimų dieną vienas valstietis varėsi karvę girdyti. Jį pakelė, išsistiko aktyvistas ir besikalbant paklausė:

— Kur varai karvę?
— O ar nežinai? — juokaudamas atsakė valstietis — balsuoti...

Kitą dieną juokautojas buvo dingęs. Kad ir kiek žmona su vaikais maldavo NKVD, vyro nepaleido.

Vienas geležinkelio darbininkas po darbo sumanė užsukti į parduotuvę ir iš uždirbtų pinigų nusipirkti maisto ir kitų dalykų, kad galėtų pradžiuginti žmoną ir vaikus. Iš užstalės pardavėjas pasakė darbininkui:

— Tera tik kavos ir druskos, daugiau nieko.

Parduotuvėje buvo apščių žmonių ir tarp jų kažin koks aktyvistas. Darbininkas, truputį pagalojęs, tarė:

— Ar čia paskelbtas naujas dekretas, ar ką, kad kavą reikia gerti su druska?

Išėjo. Bet tą pačią naktį darbininkas dingo.

Kaip visur, taip ir mokyklose paplitęs pranešėnėjimas ir viens

Viena bėda ne bėda, persekioja G. Gordon Liddy, kuris ne tik yra nuteistas Watergate skandalo byloje, bet jam dar gresia antras nuteisimas dėl Kongreso įeidimo atsisakant priekšti Atstovų Rūmų komitetui.

JAPONAI - ATKAKLŲ KOVOTOJAI

Rašo DAN KURAITIS

Japonai yra atkaklūs kovotojai. Jie buvo atkaklūs senovėje, jie yra atkaklūs ir šiuo dien. Visi atsimename, kaip tie zaiabacai Tokio mieste kovojo su policija. Žinome, kad japonai daro, „kai jie pradėjo kelevinius lėktuvus grobti. Vienas japonas Izraelyje kul kosvaidį paleido į miną nekalčių žmonių. Kitas japonas skraidė Persijos įlankoje, kol pasiekė Libiją ir nutūpė į kalėjimą. Kodėl jis ten nutūpė? Todėl, kad jis buvo pasiryžęs kovoti.

Man prisimena tas japonų atkaklumas, kai aš, būdamas Tokio mieste ir bevažinėdamas su gydu po įdomesnes vietas susitikau vieną japoną, kuris kalbėjo gana gerai angliškai. Liežuvį jam užkluvo už raičės, bet aš galėjau suprasti, ką jis norėjo pasakyti.

— Man teko pergyventi du karus su Japonija. — pasakiau aš jam. Jis nustebė, pasižiūrėjo į mane ir paklausė:

kito įskundinėjimas. Besiruodama vykti namo prieš sekmdienį, viena mokinė daiktadėtyje rausėsi tarp baltinių ir tarp jų šmekstelėjo maža ikona, kurią pamatė draugė. Ji nustebusi suuko:

— Olgute, tai tu, pasirodo, turi ikoną? Juk tu komjaunuolė...

Kitos kaimynės tik žvilgtelėjo viena į kitą, bet nieko nesaikė. Tačiau tuo pasibaigė. Komjaunuolių susirinkime, dalyvaudant partijos komitetui, ją atidavė parodomajam teismui ir išmetė iš mokyklos, nors ji buvo gera mokinė. Teismo sprendimą pranešė kaimo partijos komitetui, kur gyvena mokinės tėvai. Komitetas susižinojo su NKVD, ir mergina su saviškiais pasidare amžinai persekiojami. Jei nebuvo galima įstoti į kitą mokyklą, visų mokyklų durys buvo jai uždarytos.

R. S.

— Kaip tai galėjo būti?

— Aš gyvenau ir augau Lietuvoje, — pradėjau aš jam įsakoti. — Lietuva tada buvo okupuota rusų caro kariuomenės ir žandarų. Rusų japonų karas ėjo 1904 ir 1905 metais. Rusai ėmė vyrus kariuomenėn. Aš buvau dar per jaunas, bet mano giminės buvo pašaukti karo tarnybon ir išvežti Man džurijau. Vėliau visoje Rusijoje prasidėjo bruzdėjimas prieš caro valdžią, kai caro generolai pradėjo svarbiausias kovas. Aš atsimenu tas pasekmes, kurias karo pralaimėjimas užtraukė Rusijai ir Rusų pavergtoms tautoms. Dangelis lietuvių buvo rusų — japonų kare. Dar ir šiandien Amerikoje yra lietuvių, kurie tame kare dalyvavo.

Aš Amerikon atvažiavau 1913 metais. Čia gyvenau, sunkiai dirbau, bižnį variau. 1941 metais prasidėjo karas su Japonija. Japonų lėktuvai užpuolė amerikiečius Pearl Harbor uoste tikėdamiesi viską išnaukinti ir viespatauti Rytuose. Jie pasakojo, kad jiems reikia naujų rinku, kad jiems reikia daugiau žemės ir kitokių dalykų.

Vokiečiai panasi kalbėjo prieš Pirmąjį pasaulinį karą, jie panasi kalbėjo ir Hitlerio laikais. Ką jie turėjo, tai jiems neužteko. O kai pakariavo ir karas pasibaigė, tai jie dar mažiau turėjo, negu karo pradžioje.

Japonas atidžiai manęs iš klausė, o vėliau man tarė:

— Mums viskas kitaip atrodo. Mums atrodo, kad Europa nori užkariauti Rytus. Ji steigiasi juos užkariauti, ne vien karais, bet ir tikybos. Japonai turi savo tikėjimą ir pagal jį šimtus metų gyvena. Penkioliktame šimtmetyje japonai Tokio mieste pasistatė dvi katalikų bažnyčias. Japonijoje yra kelios katalikų misionijos, bet katalikų skaičius nedidėja. Penkioliktame šimtmetyje Tokio mieste buvo dvi katalikų bažnyčios, čia jos yra ir šiandien. Japonai nesukatalikėjo, nes jie turi savo tikybą. Jie pasiklauso, pasiklauso ir lieka prie savo. Kiekvienam sava atrodo geresnė...

Aš čia įsimaniau ir pasakiau, kad Vokietijos kaiseris giedoja ir vokiečius vertė giedoti „Deutschland, Deutschland ueber alles“. Panašiai galvoja ir japonai, kad Japonija yra pati geriausia, kad jos tikyba yra geriausia, todėl jie ir nenori jos pakeisti.

Vėliau aš jam priminiau vieną labai svarbų prezidento Harry Trumano pasakymą, kuris, jei gerai prisimenu, šitaip skambėjo:

— Jei Vokietija ar Japonija būtų žinojusios, kas su jomis atsitiks karo eigoje, tai jos karo nebūtų pradėjusios.

— Labai teisingai, — atsakė japonas. — Vokietija blaškėsi Europoje, o Japoniją — Rytuose.

Vėliau tas japonas man pasakojo seną japonišką istoriją apie japonus ir rusus. Japonams su rusais seniai teko susidurti. Rusai pirmieji pasiekė Vladivostoką, bet jie ten rado japonų. Japonai buvo mažiau, bet jie mokėjo vietos gyventojų kalbą ir varė prekybą. Prieš japonų — rusų karą ėjo šnekos apie Japonijos ir Rusijos kareivius. Vieną buvo daug, o kiti pasiryžę kovoti ir mirti. Kareivis neįveikiamas, jeigu jis yra pasiryžęs laimėti arba mirti.

Senais laikais, dar prieš japonų — rusų karą, kai buvo susitikęs rusų caras su japonų imperatoriumi, tuojau iškilo kalba apie drąsius kareivius. Vienas pasakojo, kad jo kareiviai yra drąsūs, o antrasis gyxė savo. Pagaliau imperatorius pasakė:

— Esu tikras, kad vienas japonas nukirs galvas 10 rusų kareivių.

— Negali būti, — atsakė rusų caras. Aš norėjau tai išbandyti.

Tais laikais karaliai baiku nekretė. Dabar jie turi skaitytis su įstatymais, parlamentais, mularimais, bet tais laikais jie galėjo tuoju išbandyti, kurio kareiviai drąsesni. Jie pastatė vienon eilėn 10 rusų kareivių ir

vieną japoną karį. Kiekvienas karys rankoje turėjo gerą kardą.

— Visiems jums gresia mirtis, — pasakė caras. — Jeigu jūs nenukirsite galvos tam japoniukui, tai visiems jums bus mirtis.

— Jeigu tu nenukirsi galvų tiems rusams, tai tau bus mirtis, — tarė japonų imperatorius.

Kiekvienas karys žinojo, kad jo laukia mirtis, jeigu jie nenūždys mažo japoniuko.

Mažas japonas pasižiūrėjo rusus, nusigando tokio didelio skaičiaus ir pradėjo bėgti. Rusai žinodami, kad turi jį nužudyti pradėjo jį vyti. Jie žinojo, kad turi jį pavyti ir kardą nukirsti, jeigu nori gyventi.

Japonukas buvo greitas ir galėjo lengvai bėgti. Jis gerokai nubėgo, o kai pamatė, kad rusai jau gerokai privargo ir bėga žasele... Kai jis pamatė, kad rusai atsilieka gana toli vienas nuo kito, tai jis staigiai sustojo.

Pirmam pribėgusiam rusui jis kirtu kardu ir jį nukirto. Palaukęs, kad pribėgs sekantis, jis ir tą nukirto... Sitokių būdų jis paklojo visus rusus.

Rusijos caras turėjo tuo susirūpinti, bet jis nekreipė dėmesio. Jis turėjo tiek daug karei-

vių, kad manė japonus kepturėmis apnėšyti. Japonai caro kareivių kepurėlių nepabijėjo. Caras pradėjo karą.

Japonijos generolai manė, kad jie įveiks ir Amerikos kareivius, bet čia japonai apsiriko. Amerika yra laisvas kraštas.

Tiktai laisvame krašte žmonės yra išradingi. Japonų generolai nei neapsižiūrėjo, kai vyriausias jų kariuomenės vadas nėrė į Pacifiko vandenį. Geriausiu Japonijos lėktuvu jis išskrido karo veiksmų patikrinti ir nebegrižo. Po to, karo vado netekę — japonai susimaitė. Jie pradėjo klausyti gen. MacArthuro. Atrodo, kad jie nesigali, nes tas Amerikos generolas jiems daug gero padarė.

— Britų premjeras Heath Otavon suvažiavusiems britų imperijos valstybių premjerams pareiškė, kad Sovietų Sąjungos įtaka pasaulyje silpnėja. Šių metų pavasaris parodė, kad Sovietų Sąjungos ūkis yra žymiai silpnėjęs, negu užsieniečiai manė. Jeigu sovietų valdžia negali pasigaminti kraštui reikalingos duonos, tai negalima laukti stiprios pramonės. Be to, visame krašte gyventojai kelia nerimą prieš partijos vadų sauvalę.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENUJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiusite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Paychecks disappear fast.

Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vacation or another immediate goal.

A good chunk of that money seems to disappear by itself.

So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need.

Unless there was a nest egg building up all that time.

A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're saving money too.

That's good to know.

Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujiene galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00

K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00

Prof. Vac. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50

Prof. Vac. Biržiška, SENJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA, 1 dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00

Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, 1 tomas, 300 p. \$2.00

Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50

Kipras Bielinis, GANA TO JUNGŲ, 492 psl., minkštais viršeliais. \$5.00

Juozas Liūdžiū, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00

P. Liūdžiūviene, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIŪDŽIŲ, 88 psl. \$1.00

Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. \$3.00

M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai. 232 puslapiai. \$3.00

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujiene arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

A. VAMBUSAS - SUKAKTINIKAS

Plati rašytojo žurnalisto veikla

A. VAMBUSAS

Žurnalistas — rašytojas Alfonsas Vambutas gimė 1903 m. rugpjūčio 13 d. Rygoje, žemaičių bajorių šeimoje. Jo tėvelio profesija — technologijos inžinierius. Tarnavo Rygoje Frank & Birman Co. ir kitur direktorium. 1910 m. atvyko Amerikon ir įsteigė Mercury Co. buvo jos pirminis prezidentas.

Prieš pat 1-mą Didįjį karą, jo tėveliui grįžus į Rygą ir karui prasidėjus išvyko gyventi į Saratovo m. Ten Alfonsas baigė 6 gimnazijos klases ir Stanislavskio dramos studiją prie Obščedostunavo teatro.

Lietuvon grįžo 1918 m. pabaigoje ir pradėjo mokytis šiaulių gimnazijoje. 1919 m. sausio 15 d. įstojo į besikuriančią Lietuvos kariuomenę — Panevėžio batalioną, vadovaujamą pulk. Variakojų. Kaip savanoris aktyviai dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės kovose. Mūšiuose su bolševikais ties Eriškiais 1919 m. gegužės 1 d. buvo sužeistas, o pasveikęs skiriamas Giedraičiuose 4 pėstininkų Lietuvos karaliaus Mindaugo pulko štabo raštininku. Adjutantas Pabedinską pavedė jam vesti pulko alfabeto, o vėliau Zukaitis — karininkų žinių skyrių.

1920 m. rugpjūčio 13 d. pradėjo bendradarbiauti Vėtinėje ir užsienio spaudoje, pasirašydamas Alf. Aklaitis, Alf. Rep., Alfa, Alf. Vasarietis, Alf. Liudrūnas, Dr. Bizūnas, Jonas Paliulis, A. Rigietis. Užsienyje A. Rižanin, A. Prochvostif ir A. Profos.

1921 m. gegužės 21 d. tėvų prašomas, iš kariuomenės paleistas atsargon.

1921 m. birželio 1 d. tarnavo šiaulių m. ir aps. viršininko įstaigoje raštininku.

1922 m. rugpjūčio 2 d. Valskybės Kontrolieriaus Zubrickio pakviestas, tarnavo Post factum (galutinios revizijos departamente) pirmos eilės revizorium. Be to, nuo tos pat dienos skiriamas oficialiu atstovu į karo metu Lietuvoje vokiečių padarytų nuostolių apskaičiavimo komisiją.

1923 m. vasario 15 d. tarnavo Lietuvos — Amerikos akcinėje bendrovėje šiauliuose, vėliau Kaune, buhalteriu ir Heiber firmos generalinčje atstovybėje vyr. sąskaitininku.

1924 m. birželio 15 d. prie Svetimo ministerijos jis išlaikė Aukštesniosios Finansų ir buhalterijos egzaminus. Kun. Vailokaicio pakviestas, tarnavo Ūkio banke indėlių skyriaus vedėju.

1926 m. sausio 7 d., Steigiamoj Seimo atstovo Viktoro Beržinskio ir krikščionių demokratų lyderio Broniaus Stasiūno kviečiamas, bendradarbiavo šiauliuose leidžiamame savaitraštyje "Šiaulietis". Vėliau — "Šiaurės Lietuvoje", "Lietuvos žiniose" ir "Momen-te".

1926 m. birželio 4 d. tarnavo šiaulių m. ir aps. naujųjų Literatų kolegiją ir bendradarbiavo leidžiamame "Taško" žurnale.

1928 m. vasario 15 d. bendradarbiavo "Dienoje", "Dienos Naujienose", "Kuntaplyje" ir "Segodnia".

1930 m. įstojo į šiaulių Jau-nųjų Literatų kolegiją ir bendradarbiavo leidžiamame "Taško" žurnale.

1931 m. birželio 20 d. skiriamas šiaurės Lietuvos atstovu dalyvauti įvykstančiame Rygoje nuo birželio 21 d. iki liepos 2 d. trijų pabaltijų valstybių, Lietuvos, Latvijos ir Estijos žurnalistų kongrese. Valdžiai susiorganizavus išrenkamas viceprezidentu.

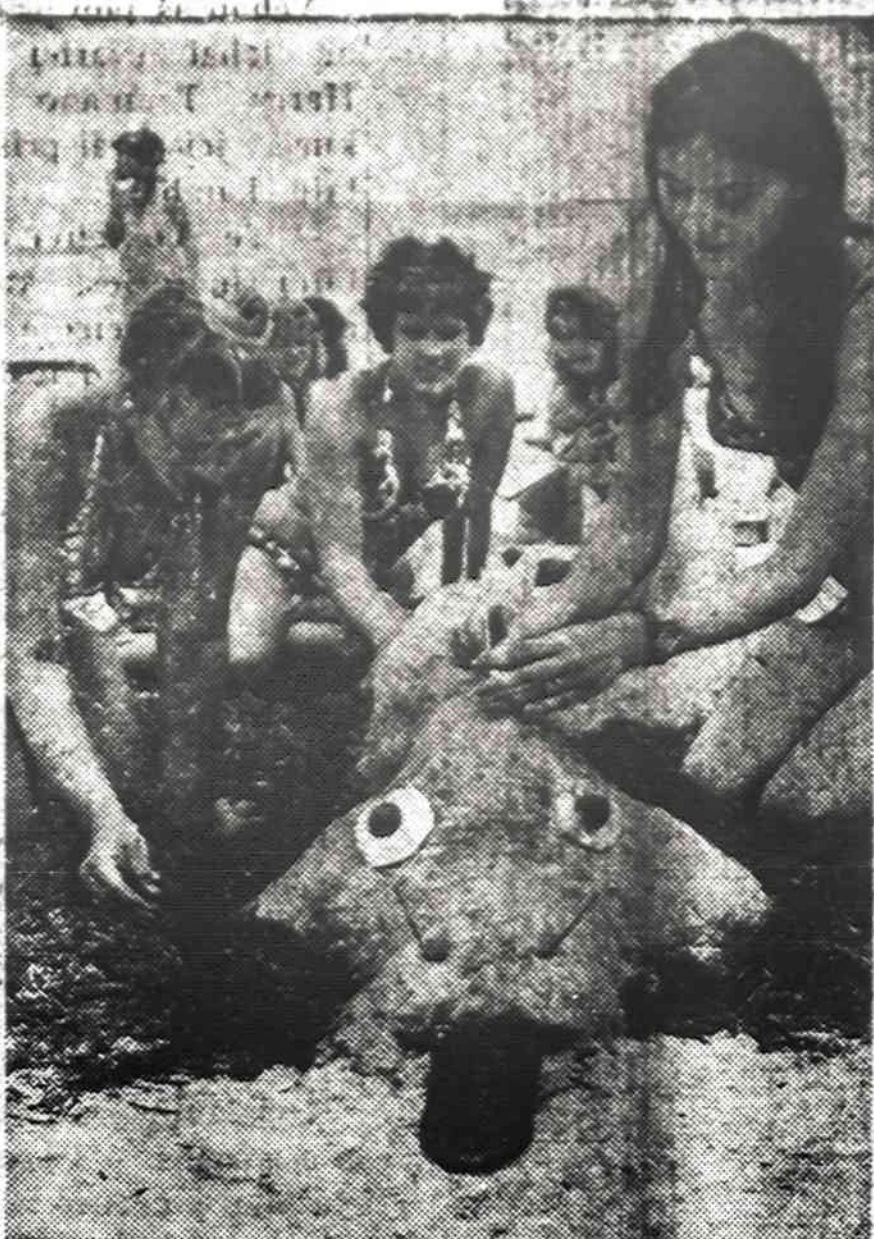
1932 m. sausio 8 d. geležinkelio valdybos ekonominės direkcijos pakviestas, tarnavo Pagėgių (po Hitlerio "Anschluss") Kretingos geležinkelio muitinės agentūroje viršininku. Ten įstojo į 18 Kretingos geležinkelio stoties šiaulių būrio artistų — mėgėjų sekciją. Buvo tos sekcijos vadovas — režisierius.

Rusams okupavus Lietuvą, tarnavo LTSR valstybinio statybinių medžiagų pramonės tresto Tauragės plytinėje Nr. 3, vėliau Nr. 1 vyr. buhalteriu.

1941 m. birželio 22 — 27 d. naciams užgrobęs Lietuvą, tais pačiais metais liepos 1 dieną, Vokiečių Orstkammandatur I (V) 852 majoro įsakymu, pasikirtas Tauragės trijų 1, 2, 3 plytinių finansų reikalų vedėju.

1941 m. rugsėjo 22 d. Krašto Ūkio Generalinio Tarėjo Ad. Damušio įsakymu Nr. 48, skiriamas Valstybinio statybinių medžiagų pramonės tresto Panevėžio plytinės direktorium.

1942 m. balandžio 15 d. Tarė-jo D. Adomaičio įsakymu Nr.

"Meno kūrinio" paroda St. Petersburg Beach paplūdimyje Floridoje

BALSAS IŠ MINIOS

Rašo P. P. Detroit, Mich.

1973 m. liepos 30 d. Draugo Nr. 177 yra įdėtas reportažas "Apmatymai Michigano ežero pakrantėje", kuriame Jurgis Janušaitis tarp kitko rašo:

"Jau daug metų čia sutinku ir prof. Dr. Petrą Joniką. Tai mūsų kalbos žinomas, dėstęs

234 — Strielčių plytinės vyr. buhalteriu.

1941 m. spalio 29 d., į žurnalisto butą Tauragėje įsiveržė gestapininkai ir visą turtą konfiskavo.

Nacių laikais buvo spausdinami biuletiniai bei laikraščiai. Ju turinys, vieni buvo rimti, kiti panfletiški humoringi, kurie užgaudavo nacių ambiciją. Negalėdami leidejus susekti, jie kiekvieną inteligentą bei buvusį nepriklausomybės laikais žurnalistą įvardavo ir suimdavo bei perseki-davo. Tokiu būdu jie Vambutą buvo net tris kartus areš-tavę. Tik pulkininko K. Paže-mėno ir adv. J. Dainausko dėka iš Pravienskių koncentracijos stovyklos paleido.

1944 m. rugpjūčio 24 d. liko tremtinis.

1957 m. balandžio 12 d. Lietuvių Mokytojų Sąjunga Amerikoje premijavo jo parašytą "Trys sakalai" — pasakos ir padavimai.

Bendradarbiavo Naujienose, Drauge, Sandaroje, Pėlėdoje, Laisv. Lietuvoje ir Eglutėje. Tremtyje — Vokietijoje — "Mūsų Keliu".

Priklausio LVS Ramovė, Čikagos skyriui ir Čikagos Lietuvių policijos Krivulei.

Linki sukaktuviniui Alfonsui Vambutui geros sveikatos ir našių metų.

Kolega Žurnalistas

(mano pabrūkta P. P.) Chicago u-tė lituanistiką (mano pabrūkta P. P.). Gaila, pasakoją jis, kad šiame universitete neatsirado pakankamai besidominančių lietuvių kalba studentų ir jos nutraukiamos. O mename, kiek daug pastangų dėjo Lietuvių fondo vyrai, kol tas studijas ten įvedė".

Tur būt, teisingai sena liaudies išmintis sako: Kam skauda, tas ir dejuoja.

Čikagiečiai: prof. Dr. Petras Jonikas ir žurnalistas Jurgis Janušaitis, atostogaudami Union Piere, Michigano ežero pakran-tėje, apsuptame šimtamėčių ažuolų pavėsyje ir, žvelgdami į Michigano ežero tolius, nepamiršo apmąstyti ir lituanistikos reikalų ir jos dabartinę padėtį Chicago Lietuvių Bendruomenėje.

Ne geresni dalykai yra ir Detroito Lietuvių Bendruomenėje.

Šv. Antano lietuvių Romos katalikų vienintelė parapija mokykla Detroito ir jo priemiesčiuose buvo visai uždaryta, pačių lietuvių, kadangi neatirsdavo tėvų, kurie norėtų savo vaikus leisti į lietuvišką mokyklą, ir dar kurioje iš diecezijų yra leidimas lietuvių kalbos pamokoms.

Reikia pastebėti, kad šv. Antano lietuvių Romos katalikų parapijos aukštinio jubiliejaus — 1920—1970 proga parapijos išleistame sukaktuviniame leidinyje rašoma, kad tik nuo 1940 metų, kada mokykloje atsirado angliškai kalbančių didesnė dalis, lietuvių kalbos dėstymas pasibaigė šv. Antano lietuvių Romos katalikų parapijos mokykloje.

Tad šv. Antano lietuvių Romos katalikų parapijos klebono, kilusio iš senosios lietuvių ateivių kartos, kun. Dr. Igno Bo-reišio pastanga iš naujo gautas iš diecezijų leidimas (rodos, 1952 m.) lietuvių kalbos pamokoms šv. Antano lietuvių Romos katalikų parapijine mokykloje, visą laiką jis trūnija minimos parapijos archyve, nes neatirsdavo tėvų, kurie norėtų savo vaikus mokyti lietuvių kalbos.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veiklos du dešimtmečiai su viršum virto jau praeitimi.

Kiekvienas ilgesnis ar trumpesnis laikotarpis turi savo veidą, nuotaiką ir kokią ryškesnę žymę, į kurią reikia atkreipti dėmesį ir ją panagrinėti sveiku ir blaiviu protu.

Paprasto eilinio minios žmogelio ribotu protu tiksliai charakterizuojant ir vertinant Pasaulio Lietuvių Bendruomenės praeities veiklą Amerikoje, galima drąsiai ir nemirklėjant sakyti, kad idėjinis žmonių ginklas, nors ir nemilijoninis, buvo stipresnis už lietuvių milijoninį fondą.

Prieš 10 metų, kada gydytojai pradėjo organizuoti milijoninį

fondą, klodami po \$1,000 į tą fondą, ir kada tuojau Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovybė pradėjo iš gydytojų reikalauti lygių teisių į tą milijoninį fondą, paprastas eilinis minios žmogelis kėlė mintį Detroito, bendruomenininkų tarpe: leisti gydytojams vieniems sutelkti milijoninį fondą. O mes, bendruomenininkai, lygiagrečiai organizuokime idėjinį lietuvių žmonių milijoninį fondą. Bet į tą mano nuomonę man buvo atsakyta, kad mes, bendruomenininkai, negalime leisti vieniems gydytojams organizuoti ir valdyti milijoninį fondą, nes tada gydytojai, leisdami knygas ir kita, savaime pradės dominuoti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veikloje.

Plačiau apie tas kalbas ir nuotaikas tuo metu Detroito kita proga pakalbėsiu.

Dabar, artinantis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės IV seimui, paprasto eilinio minios žmogelio šiuo metu viena vienintelė nuomonė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo atstovams ir seimo nutarimų komisijoms ir nominacijų komisijoms nariams.

Kaip mašinai, blogai riedant į priekį, yra reikalingas geras motoras, kariuomenei yra reikalingas geras generolas, taip šiuo metu — šitame labai blogame Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veiklos stovyje, Pasaulio Lietuvių Bendruomei yra reikalingas labai labai geras pirmininkas — pirmininkas, kuris mūsų taip labai išretintas gretas ne toliau, kaip iki šiol retintų, bet sugebėtų Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veikloje išretintas gretas sugretinti ilgam, dideliu ir garbingam žygiui.

Tad ne valdžios ir nenupešytos garbės liguistas troškimas, bet blaivus protas, tėvynės meilė, drąsa ir ištvermė tevadovauja Pasaulio Lietuvių Bendruomenės IV seimo atstovams ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės taryboms nariams to linki paprastas, eilinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės minios žmogelis.

"NAUJENOS" KIEKVIENO
L I E T U V I O
DRAUGAS IR BIČIULIS

Lietuviai mokslo pasaulyje

American Chemical Society 1973 metinis suvažiavimas įvyks Chicagoje rugp. mėn. 26-31 d.

Lietuviai pranešimų bendra-autoriai yra: D. A. Gudelis apie hidrokarbonų kristalizavimą sujudintoje polarinėje aplinkoje, H. S. Judeikis apie NO reakcijas ant dalelių paviršių, E. J. Kuchinskis apie ampicilino ir penicilino G parinktas žudymo vietas E coli bakterijose ir "C penicilino rishimo vietą Cereus baciloje, Rūta Rakutis apie aminoholių pagerintą sintezę.

Edmundas Juozas Kuchinskis, gimęs 1927 metais Maspeth, N. Y., 1954 metais gavęs daktaro laipsnį Cornellio universitete, o dabar esąs padėjėjas dekanas (associate dean) School of Graduate Studies, State University of New York, Downstate Medical Center, Brooklyn, N. Y., yra vienas iš gabiausių lietuvių biologų, kuris parašė savo disertaciją Vincent du Vigneaud (1955 metų chemijos nobelininko) priežiūroje. Šioje eilėje paminėti lietuviai: M. A. Jesaitis (New York), J. J. Marchalis (Australija), M. Yčas (New York). Daug vilkių teikia A. Butkus (Cleveland), E. Kaminskis (Boston) ir J. Vaitukaitytė (Bethesda, Md.). O Klinikinės medicinos srityje išskirtini Eug. Gedgaudo (Minneapolis) ir Vainučio Vaitkevičiaus (Detroit) vardai, kurių pirmas yra Minnesotos universiteto radiologijos departamento viršininkas, o antrasis Wayne valstijos universiteto onkologijos (vėžio ligų) departamento viršininkas.

Saulius Šimoliūnas

— Prancūzijoje gyveną Vidurio ir Rytų Europos kraštų atstovai, ryšium su Europos Sątaus, eilinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės minios žmogelis.

STANDARDAS UŽ ARABUS

LOS ANGELES. — Kalifornijos Standard Oil kompanija išsiuntinėjo savo 40,000 tarnautų ir 262,000 akcininkų lais-ką, kuriuo ragina palaikyti "arabų aspiracijas" ir JA Valstybėms "dirbti glaudžiau su arabų vyriausybėmis su tikslu sudaryti ir plėsti santykius su arabais". Paskutinėse dviejose laiško pastraipose rašoma:

"Mes turime pripažinti visų Vidurinių Rytų tautų teisėtus interesus ir padėti joms pasiekti saugumą ir patikimą ūkinę ateitį".

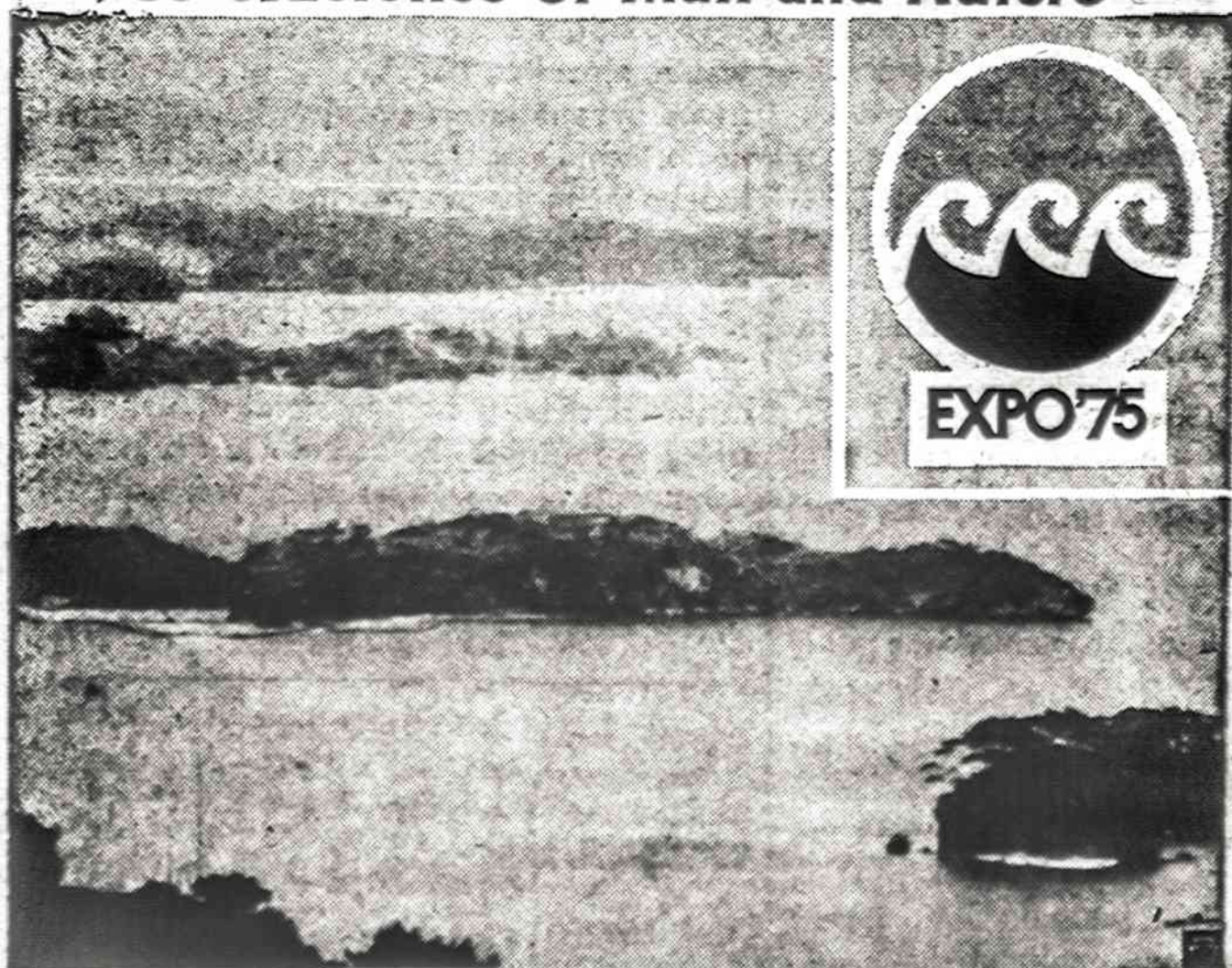
"Mūsų abipusis interesas yra skatinti JAV vyriausybės politikos linkmę, kuri pripažįsta šių tikslų svarbą mūsų visų ateičiai — tokią linkmę, kuri pirmų pirmaisia siekia taikingai ir teisingai spręsti prieštarigus požiūrius".

Suprantama, kad tokia pažiūra nepatiko laiske neminimo Izraelio šalininkams. Centrinės Los Angeles miesto dalies žydų organizacijos prezidentas Edward Sandersas pareiškė, kad palausią, kol kompanijos pirminkas O. N. Milleris "išsiuntinė naują lais-ką" (suprask — pirmąjį atšauks), o jei ne — "mes kaip bendruomenė pasvars-tysime, ką darysime toliau". Iš San Francisco žydų bendruomenės negirdėti nieko. Kai kurie laikraščiai pradėjo vedamaisiais nepalankiai komentuoti kompanijos lais-ką.

Pasak Millerio, Standarto kompanija ¾ savo alyvos gauna iš arabų kraštų. Pirmas atsitikimas, kad stambi alyvos kompanija viešai pasisako palaikanti arabų pusę.

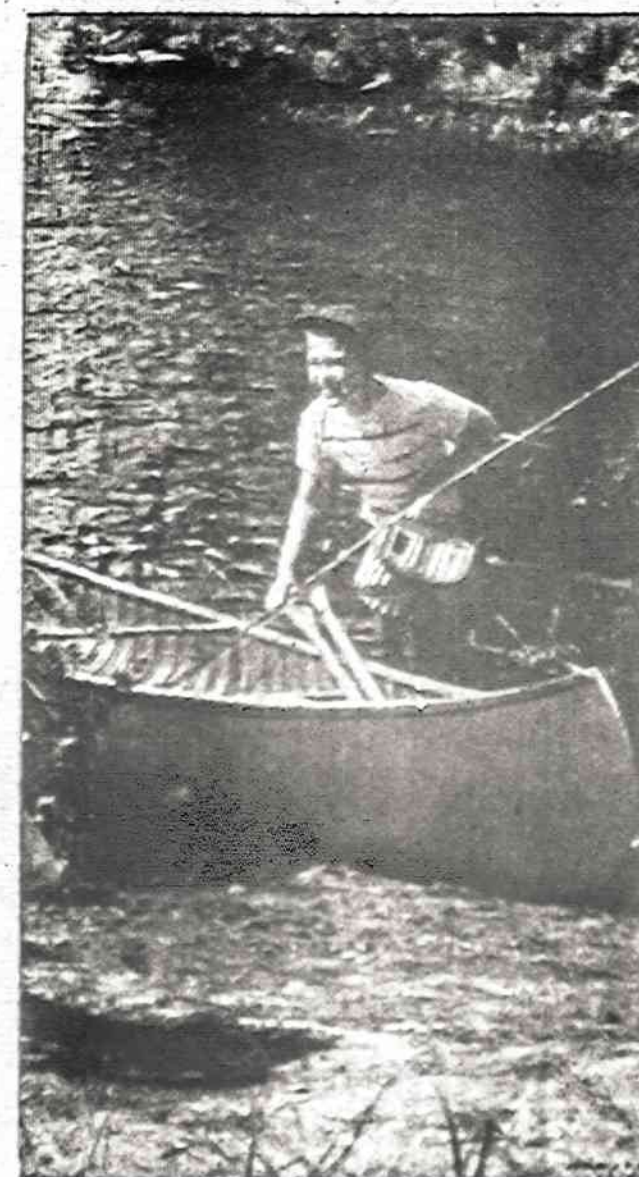
— B. Venskuvienė — prancūzų k. Eltos redaktorė ir inž. A. Venskų — Europos Lietuvių Krikščionių Demokratų Tarybos pirmininkas, dalyvavo Prancūzijos Senato Pirmininko A. Poher suruoštame tradiciniame priėmime Garden-party. Priėmimo dalyvavo Prancūzijos ministras pirmininkas P. Messmer su žmona, visi vyriausybės nariai, parlamentariai, senatoriai, politikai, visuomenininkai bei spaudos atstovai. (E)

Okinawa Ocean Exposition to Stress Co-existence of Man and Nature

Motobu Peninsula, site of the International Ocean Exposition to be held in 1975. In upper right: the official symbol of Expo '75.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir patūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/4%	PER ANNUM
	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1737 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6700

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Socialdemokratai visą laiką vengė rusų

Rusų pavergtose Lietuvoje, kaip ir visoje sovietų imperijoje šiomis dienomis triukšmingai buvo paminėta rusų bolševikų partijos 70 metų sukaktis. Lietuviams komunistams buvo labai nepatogu, kad jie niekuo negalėjo prisidėti prie šio minėjimo. Anksčiau keliais atvejais jie paskelbė, kad Lietuvos komunistų partija buvo įsteigta tikrai 1918 metais, todėl nepatogu jiems dabar bristi į dar gilesnę senovę.

Bet komunistas nebūtų komunistas, jeigu jis nebūtų išradingas. Jeigu paprasti partijos nariai negali komunistų partijos nuvesti į gilesnę srovę, tai šiam tikslui jie turi "istorijos mokslų daktarą" Bronių Vaitkevičių. Jis ir "istorijos daktaro" laipsnį užsitarnavo "betaisydamas" lietuvių tautos praeitį. Virbalyje gimęs žiugždos mokinys studijuoja "socializmą" Lietuvoje. Svarbiausias jo demsų kreipiamas į šio šimtmečio pradžioje Lietuvoje veikusių socialdemokratų, jų kuopas ir visame krašte sudarytą organizaciją.

"Daktaras" Vaitkevičius žino, kad Dr. Domasevičius kelis kartus važinėjo į Minską ir tarėsi su rusais socialdemokratais. Rusai norėjo, kad lietuviai socialdemokratai veiktų kartu su jais, bet Dr. Domasevičius negalėjo su rusais susitarti. Domasevičius buvo susipažinęs su to meto socialistine literatūra ir buvo skaitęs teorinius veikalus. Tuo tarpu Minske jam nebuvo su kuo pasikalbėti, nes dauguma neapsiskaite mažamoksliai. Domasevičius buvo lietuvis, jis norėjo iš rusų socialdemokratų išaiškinti kelias svarbias pozicijas, aiškiai aptarti lietuvių tautos ir kitų rusų pavergtų tautų teises, Domasevičius buvo kviečiamas vykti į Paryžių į šaukiamą konferenciją, bet jis atsakė. Jis buvo išitinkęs, kad su to meto rusais socialistais dar negalima susitarti, nes jų sąvokos apie socializmą su juo einančią laisvę ir tautų apsprendimą buvo miglotos.

Iš pasitarimų grįžęs Dr. Domasevičius informavo Alfonso Moravskį ir kitus bendradarbius. Lietuviai socialdemokratai nutarė į Paryžiaus konferenciją nevažiuoti. Jiems nebuvo aiškūs tos konferencijos tikslai. Jiems atrodė, kad ta konferencija nebuvo tinkamai paruošta. Domasevičius lietuvių socialdemokratų vardu pranešė Minske esantiems rusams socialistams, kad į Paryžių lietuviai nevažiuos. Domasevičius buvo teisus. Paryžiaus konferencija buvo neparuošta. Joje laimėjo Leninas, su socializmu ir demokratija nieko bendro neturįs žmogus.

KURIEMS ŽMONĖMS ATNEŠA LAIMĘ: TAIKA AR KARAS?

Paskutiniu laiku visokiomis šaukamieji ginklai, paprasti šautuvai, tad irgi buvo kalbama, kad tokios rūšies ginklai niekur nebūtų gaminami, nes jie daugeliui žmonių gali atnešti didžiulį nelaimę. Tokie pasiūlymai, kad parakiniai primityvūs ginklai nebūtų gaminami, niekur nesulaukė veikiamo pritarimo. Tai gi ir dabar panašiai visoki atominiai ginklai, tenka manyti, nesulaukė reikiamo pritarimo, kad jebūtų niekur nevartojami. Dabar visur kalbama apie taiką. Taika reiškia nebuvimą jokio karo. Ar tokiose kraštuose,

Jam Paryžiuje ir Londone pirmon eilėn rūpėjo suskaldyti Rusijos socialdemokratų partiją, paimti tos partijos turimą, o vėliau rusų darbininkų pagalba pagrobti Rusijos valdžią.

Lietuviai antrame rusų socialdemokratų partijos suvažiavime nedalyvavo, sukilimui nepritarė ir bolševikinių idėjų Lietuvoje neplatino. Socialistinė lietuvių spauda informavo lietuvių apie Lenino suorganizuotą skilimą rusų socialistų tarpe. Jie džiaugėsi, kad lietuviai nesusižavėjo Lenino skelbtomis mintimis. O ką "istorikas" Vaitkevičius apie tą laikotarpį rašo? Mes cituojame:

"Stiprėjo proletarinė internacionalinė kryptis Lietuvių socialdemokratų partijoje, gausėjo politinėje kovoje užsigrūdinusį darbininkų sluoksnį joje. Revoliucinės krypties atstovai pasisakė už vienybę su Rusijos revoliucinės darbininkų organizacijomis, buvo pasiryžę bendrai veikti. V. Kapsukas jau tuo metu iškėlė teiginį, kad lietuvių tauta galės išsivaduoti iš socialinio ir nacionalinio jungo laimėjus revoliucijai Rusijoje. (Tiesa 1973 m. liep. 29 d., 2 psl.). Lietuvių tauta buvo išsivadavusi iš Rusijos caro jungo. Ji savarankiškai tvarkė valstybinį, ekonominį ir kultūrinį savo gyvenimą. Bet Rusijos komunistų partija, atėmusi pagrindines piliečio teises iš pačių rusų vėl pavergė ir lietuvių tautą. Šiandien rusai komunistai primetė lietuviams dar žiauresnę ir piktesnę tvarką, negu ji buvo primesta caro laikais. Tikrai dabar lietuviams ta kova žymiai sunkesnė, nes dalis lietuvių stoji sovietinio imperializmo tarnybon. Rusams tarnauja didokas skaičius lietuvių pačioje Lietuvoje, yra rusams dirbančių ir užsienyje. Rusams persidavusių nesusipratėlių skaičius nedidelis, bet vis dėlto jų yra.

Bronius Vaitkevičius, norėdamas įtikinti rusus, kad Lenino idėjos jau 1903 metais turėjo šalininkų Lietuvoje, tamė pačiame rašinyje tvirtina, kad Vilniuje buvo sudaryta socialdemokratų grupė, besirūpinusi Lenino redaguojamos Iskosros platinimu. Apie tą grupę nieko nerašoma tuometinė lietuvių socialdemokratų spauda, bet ji minima vienam Krupskajos laiške, ją prisimena ir kažkoks G. Kržižanovskis. Tos grupės nariais, anot Vaitkevičiaus buvo minimi šie asmenys: F. Gusearovas, I. Klopovas ir L. Machlinas. Pirmieji du buvo Vilniuje stovėjusios rusų kariuomenės kariai, o paskutinis buvo L. Krasino agentas Vilniuje. Užsienyje spausdinta Lenino Iskra per Vilnių keliavo toliau į Rusiją.

Nei Gusearovas, nei Klopovas, nei Machlinas nieko bendro neturėjo su tais laikais Lietuvoje veikusiais socialdemokratais. Lietuviai žino, kad tie žmonės buvo ne lietuviai.

kur dabar nėra jokio karo, tikrai yra nusistovėjusi tikroji taika? Pavyzdžiui, pasaulyje daug yra tokių vietų, kurias yra okupavusios kitos valstybės, kurių žymesnieji pareigūnai valdo savo nuožniura tų okupuotų vietų žmones, įsakydami jiems viską taip daryti, kaip okupantams patinka. Sakysim, dabar Lietuvoje žmonės viską privalo taip daryti, kaip yra įsakoma įsibrovusių į Lietuvą komunistinės Sovietų Rusijos valdžios pareigūnų. Kitiems gali atrodyti, kad visa tai yra daroma talkingai, bet ištikrųjų tati yra, taip sakant, tik talkingoji priepauda. Ir tokiose talkingos priepaudos aplinkybėse daugumas žmonių jaučia visokeriopą priepaudą. Pirmiausiai savo tikrųjų atžvilgiu jie neturi jokios laisvės. Seniau, kai viešpatavo Rusijos caras, visokios pirmenybės buvo teikiama vadintamųjų pravoslavų tikybos asmenims, bet kitų tikybų išpažintojai nebuvo labai slejami, o dabar, kada viešpatuoja komunistai, geriausias gerbuvų pirmenybės suteikiamos ateizmo tikybos (bedievybės tikybos) asmenims, ir tas ateizmas propaguojamas platinti visokiose mokyklose. Ir kitose gyvenimo srityse niekas negali apie ką nors laisvai pasisakyti. Jei kas pradeda skelbti rusišką nacionalizmą ir ateizmą tikybą, tad greičiau patenka į aukštesnės tarnybos vietas, kitaip sakant — į komunistinių buržujų luomą. Nors patys komunistai dažnai sako, kad anksčiau nepriklausomoje Lietuvoje yra buvę daug buržujų, bet dabar vis dėlto galima teisingai pasakyti, jog šiais laikais Lietuvoje yra susidariusi komunistinė buržuazija, kurios pareigūnai tvarko visokius kolchozus ir kitas sritis.

Kai visoki okupantai kartais sako, kad jie moka išlaikyti reikiamą taiką, bet dažnai okupacijos apimtųjų žmonės būna labai nepatenkinti, kad juos valdo svetimieji žmonės ir neuveda savarankiškai savo gyvenimą tvarkyti. Aš čia trumpai pasakysiu, kaip kai kurios tautos senovės laikais ėmė manyti, kad būtų koki nors okupantų karinis susikirtimas su kaimynine valstybe, ir kad tokiose sąlygose būtų lengviau susioriginizoti ir būrelius pasipriešinimui prieš okupantus. Taip buvo galvoje senovėje Balkanų krašto gyventojai: bulgarai, rumunai, serbai, kurie buvo okupuoti Turkijos valdovų, kurie visokeriopai šias tautas smaugė. Ir štai netikėtai 1877 metais iškilo karas tarp Turkijos ir Rusijos. Patys bulgarai, rumunai ir serbai greitai subruzdavo organizuotis prieš savo okupantus ir 1878 metais karas baigėsi. Ir Turkija šį karą pralaimėjo, ir buvo priversta pasitraukti iš okupuotų kra-

tų. Ir tada tapo nepriklausomis valstybėmis Bulgarija, Rumunija, Serbija ir Juodkalnija; ir šių naujai susidariusių nepriklausomų valstybių žmonės savo tarpe dažnai pasisakydavo, jei, girdi, ne šis karas, tad nebūtų buvę galimybių sudaryti nepriklausomų valstybių.

Der čia pasakysiu, kokie karai suteikė lietuviams laimę. 1904 m. vasario mėnesio pradžioje Japonija paskelbė karą Rusijai. Tada visi rusai manė, kad Japonijos valdovai iš savo pamišimo buvo sugalvoję paskelbti tokį karą, nes visų buvo manoma, kad Japonija yra puslankinių nekultūrinių žmonių valstybė, išdrįsusi skelbti karą. Ir rusų laikraščiuose buvo įdėtas pašaipos straipsniukas su antliršta. "My šapkami ich zakidajem!" (Mes juos kepurėmis apdengsime). Šitokia rusų patarė būdavo talkoma tiems, kuriuos lengva buvo nugalėti. Ir štai 1904 m. vasario 9 dieną Japonijos ginkluotais motoriniais laivais aplaukė į rusų valdomą Port Arturo uostą ir tenai tuojau paleido rusų karinius du laivus atitinkamas bombas, kurios tuos laivus susprogdino. O sausumoj, Mandžurijoje, japonų kariški būriai visose vietose lengvai nugalėjo rusų kariuomenės būrius. Tada visame pasaulyje visi stebėjosi, kad japonai turi moderniausius karinius ginklus, kokių dar niekas kitur n. eturi. Tada visose Rusijos imperijos vietose pasireiškė žmonių nepasitikėjimas caro valdžia ir visur ėmė plėstis revoliucinės nuotakos. O caro valdžios pareigūnai ėmė galvoti, kad reikia ką nors daryti, norint visuose žmonėse sudaryti koki nors susiraminimą; jie tuojau sugalvojo, kad reikia Rusijoje, kaip kad kituose Europos kraštuose, sušaukti parlamentą; jie tokį parlamentą rusiškai pavadino "duma". O Lietuvos žmonėms apra-

minti nusprendė panaikinti lietuviškos spaudos draudimą. Ir tas lietuviškos spaudos draudimas 1904 m. gegužės 7 dieną. Visi lietuviai tada nudžiugo, kad buvo leista Lietuvoje spausdinti lietuviškas knygas ir laikraščius. Aš pats prisimenu tą džiaugsmo dieną, ir visas lietuviškų knygų slėptuves teko tada panaikinti. Mano tėviškėje buvo įtaisytos knygų slėptuvės trijose vietose: arklidėje, avių tvarte ir bičių avilyje. Man pačiam visas paslėptas knygas teko, parėjus iš mokyklos, sunėsti į gyvenamojo namo lentynas, kuriose anksčiau buvo išdėstytos rusiškos, vokiškos ir lenkiškos knygos. Ir kiekvieną dieną visi mes iš džiaugsmo kartodavome šiuos žodžius: "Jei ne Japonų karas, tad nebūtų buvęs panaikintas lietuviškų knygų draudimas".

Dar kitą džiaugsmą atnešė kitas karas, pavadintas "Pirmasis Pasaulinis Karas". Tam karui baigiantis buvo paskelbtas 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktas. Jei nebūtų buvęs 1904 m. Japonijos karas su Rusija, tad nebūtų buvęs tais pat metais panaikintas lietuviškos spaudos draudimas. Jei nebūtų buvęs Pirmasis Pasaulinis karas, tad nebūtų buvęs paskelbtas 1918 m. vasario 16 dienos nepriklausomybės atstatymo aktas. Jei čia suminėtais laikais nebūtų buvę jokių karų, o tik visą laiką būtų viešpatavusi ramioji taika, tad kokia būtų mūsų visų dabartinė padėtis? Dabar atrodo, jei Kinai pradėtų karą su Sovietų Rusija, tad pačioj Sovietų Rusijos imperijoje pradėtų revoliucioniškai bruzdėti įvairios okupuotos vietos ir ypač vadina-

A. Kelmūtis

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Tennessee senatorius Howard M. Baker tarasi su Hugh Scott, dabartinio respublikonų partijos lyderiu senatė. Jiedu abu remia prezidento Nixono užsienio politiką.

MANTAS AUKŠTUOLIS NERIJO "STEBUKLAS"

Būnant Klaipėdoje, gimnazijos direktorius man skundėsi, kad Venclova yra komunistas ir siūlė jį iš gimnazijos komiteto pareigų atleisti. Aš jį užtariau, sakydamas, kad jaunas ir rašo poeziją, gal apsigalvos ir bus geras lietuvis. Gimnazijos direktorius sutiko ir Venclova buvo paliktas mokytojaui.

Tai atsiminę, nuėjau į Svetimo ministeriją įsitikinti, kiek Venclova yra geras lietuvis. Tarnautojai manęs neleidė pas ministerį, bet aš įėjau pro šonines mažas duris. Venclova mane pažino ir buvo nustebintas, kad aš įėjau į jo kabinetą.

— Aš norėčiau, kad man padėtum darbą gauti, — pasakiau.
— Ir aš dažnai neturėdavau darbo, — piktai atsakė.
— Tai juo geriau žinot, kaip lengva būtų be darbo.

Jis, kažkaip keistai pasiraivė ant kėdės ir žiauriu, keistai nežmonišku balsu, lyg baisyti tironas, tarė:

— Šiuo atveju aš ir savo tikrai motinai negalėčiau padėti...
Aš pasijutau labai įžeistas ir tariau:
— O, jeigu taip, Lietuvos poete, tai

man jūsų pagalba nereikalinga, ir neatsisveikins išėjau.

Taip, galvojau, Klaipėdoje aš, vadovaudamasis lietuviško žmoniškumo jausmu, neleidau jo atleisti iš tarnybos, o reikėjo ne tik atleisti komunistą, bet ir sunaikinti. Nesunaikintas jis tapo tautos išdaviku. Tautos išdavikas yra daug žiauresnis už žmogžudį, nes jis nužudo tik vieną žmogų, o tautos išdavikas tūkstančius.

Vėliau gavau darbą Energijos Valdyboje, kur buvo reikalingi elektros specialistai.

KAINŲ KOMISARAS — RUSAS

Būdamas Energijos valdyboje, turėjau parduoti savo automobilį, nes, gaudamas techniko atlyginimą, negalėjau jo išlaikyti. Automobilį norėjo nupirkti Valdybos vedėjas. Bet tam reikėjo gauti kainų komisaro leidimą. Nuvykęs į Kainų Komisariatą savo dideliu nusibėmimu pamaciau, kad kainų komisaras buvo rusas. Parduoti savo nuosavą automobilį ir prašyti tam leidimo ir, kad koks nors rusas tau nustatytų kainą, man atrodė keistas reikalas. Todėl aš pasakiau rusų komisarui:

— Kam reikalingi tokie formalumai? Jis atsakė:
— Kad jūs negalėtumėt per daug aukštos kainos paimti.
— Pas mus taip nedaroma, — atsakiau.
Rusas supykė ir pradėjo šaukti:
— Mes žinom, kaip pas jus daroma.

Jis ražydamasis ant kėdės, buvo visai panašus į komunistą Venclovą...

Rusas nustatė mano automobilio kainą už kurią aš jį pardaviau savo valdybos vedėjui. Tarp ko kito, man buvo sumokėta "liaudies" pinigais.

MASINĖ TRENTIS I SIBIRĄ

Tas rusų šnipas, kuris buvo Klaipėdoje, dabar buvo darbo įstaigos vedėjas. Kai aš jį sutikęs tyčia pasakiau, kad dar tiksliau žinociu jo "darbo" metodus:

— Matai, gerai, kad tavęs nepriėmėme į tautininkus, dabar būtum "liaudies prietas" ir nebūtų tavęs paskyrę darbo įstaigos vedėju.

Jis man atsakė visai rimtai

— Kvailys, jeigu mane tada būtų priėmę į tautininkus, tai būčiau gavęs dvigubą atlyginimą...

— Štai kaip, štai kaip? — Aš pasakiau ir abu pradėjom juoktis.

Kadangi jis gerai žinojo visas aplinkybes, tai jam buvo bolševikų pavesta sutelkti pirmam išvežimui į Sibirą reikalingus sunkvežimius...

Aš tą patį žiauriosią tautos sunaikinimo būdą — masinį tautos tremimą į Sibirą, mačiau savo akimis — bausią 15-to birželio naktį, tą neįsivaizduojamą žmonijos tragediją, įvykdytą nužmogintų ir sužvejusių būtybių.

Nėra žodžių, nėra būdo išreikšti to skausmo, kurį aš patyčiau birželio 15-to

naktį. Ypač man tai buvo sunku, nes aš nuo mažens neapkenčiau persekiojimo, priepaudos ir betikslio žmonių naikinimo.

Naktį apie antrą valandą didelis bildeys prie mano namo durų. Aš su šeima gyvenau antrame aukšte, o pulkininkas Pupeikis su žmona, dviem mažomis dukrečiomis ir sena, sergancia motina — pirmame. Nors smarkiai daužė duris, kad net namas drebėjo, niekas durų neatidarė. Aš, užsimekęs apsiastą, išėjau į verandą pažūrėti, kas ten darosi. Gatvėje stovėjo sunkvežimis ir du bolševikai su šautuvais ir durklais ant jų, o kiti daužė duris. Man pirmą kartą gyvenime pasidarė tamsu akyse. Bet greitai atsigavęs, pasilenkiau per verandos užtvartą ir paklausiau rusiškai — kas čia darosi? Tada vienas enkavedistas prie durų atsiliepė:

— Gal kas nors iš viršaus atrakins duris.

— Aš nieko neatsakiau. Tik žaibo greičiu man šovė mintis, kad jie ieško žmonių iš pirmo aukšto. Grįžęs į butą, savo šeimai pasakiau — Būkit ramūs, dar gal šį kartą išliksime.

Kadangi enkavedistas niekas durų neatidarė, tai jie iš kito namo galo sulindo pro langą ir paliepė per 15 minučių pasirošti. Po to visus išvedė, o sergancią motiną išnešė ir įkėlė į sunkvežimį, išvežė į stotį. Čia žmoną su nepilnamečiais vaikais į vieną traukinį, o vyrą į kitą. Kad jie

nežinotų, kur kuris bus išvežtas, ir tarp savęs nesusisiektų.

Šią naktį manęs nepalietė. Mano laimė buvo ta, kad prieš kelias savaites aš pakeičiau butą. Kadangi sąrašas buvo labai didelis, tai net enkavedistai negalėjo taip greit susekti. Vėliau sužinojau, kad tą naktį buvo nuvykę prie mano seno buto. Taigi šį kartą laimė mane globojo.

Visą naktį nemiegojau, klausiau pats save, kaip tai galėjo įvykti? Juk beveik visi žinojo, kad išvežimas bus. Kodėl Lietuvos gyventojai neturėjo ginklų, kodėl nespriešino smurtui? Juk tą naktį 50 tūkstančių mūsų tautos vežamų šeimų, atvykus enkavedistams naktį jų išvežti, būtų juos šaudę, tai vietoj mūsų išvežtų šeimų, būtų keli tūkstančiai enkavedistų nušauti. Ar po tokio įvykio beotodairiniai komunistai nebūtų sustoję naikinti nekaltus mūsų gyventojus be reikalo ir tikslu? O juk nudėti nieką, kurs naktį veržiasi į tavo butą, yra pats didžiausias malonumas ir garbė.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBĘ

TELEF. PR 3-5723

DR. ANNA BALUNAS

AKUŠERKA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERKA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
4449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4444

Andros ofisai —

8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, IL. Tel. 599-0500

Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 874-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-4533

Poz Valley Medical Center
840 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
3424 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMLOCK 4-5849

Resid. 388-2233

OFISO VALANDOS:

Armadionienės ir šėvė, 1-7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-8, treč.
ir šeštadienį, tik susitarus.

Rez. GI 6-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERKA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
132 So. Kedzie Ave., WA 5-4270

Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
atsiliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -

KRAUCELIUNAITE

AKUŠERKA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
812 So. Kedzie Ave.

Telef. WA 5-2670

Neatsiliepęs — skambinti

41-0225

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
naujosienės: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradi-
niais, ketvirtadieniais ir penkta-
dieniais nuo 8 iki 7 val. popiet.
Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val.
ryto tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880

Naujos rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.

Tel.: 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Šeštadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį 2-4 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123

Resid. telefonai: Gibson 8-1195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILENKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Telef.: PROSPER 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Amerikos leidinių
nauja linkmė —

KIŠENINĖS KNYGOS

Amerikos knygų pramonė
lengviau pergyveno ūkinį ato-
slūgį, negu kitos ūkio šakos.
Pasaulio knygų produkcijoje
JAV eina truputį pirm Sovietų
Sąjungos. 1971 metais 2,000
leidynų išleido 38,692 knygų
pavadinimus. Knygų apyvarta
sudaro du milijardus dolerių
su viršum. Ir vis dėlto pe-
dagoginės ir universitetų lei-
dyklos tebekalba apie krizės
būklę.

Mados dalyku pasidarė ki-
šeninės knygos. Jų leidyba pa-
siekė gigantišką mastą. Kny-
gų rinkoje yra per 100,000 pa-
vadinimų, kitaip tariant, 55
procentus knygų gamybos su-
daro vien kišeninės knygos.
Polinkis į kišenines knygas pa-
stebimas ne tik JA Valstybėse,
bet visame pasaulyje.

Perspaušdinimo teisės parda-
vimas daugeliui leidėjų yra
ženklas, kad knyga turi pasi-
sekimą. Kišeninių knygų lei-
dyklos neretai turi mokėti po
apskritą milijoną dolerių, kad
išgitytų kurios perkamosios
knygos teisės. Užtat kišeninės
knygos jau seniai naudojamos
mokyklose ir universitetuose.
Kišeninės meno knygos, pra-
turtinančios bet kurią bibliote-
ką, atidarė naują dovanų rin-
ką.

Kišeninių knygų leidykloje
reiškiasi nauja linkmė — ne-
besitenkinti perspausdinimais,
o tiesiog išgity pirmojo leidi-
mo teisės. Pavyzdžiui, Avon
Books per vieną mėnesį išleido
29 titulus, visus originalios
laidos. Tais atitinka trečią
dalį jų metinės gamybos, o
prieš penkeris metus tokie lei-
diniai tesudarė tik 3 procentus.
Originalių laidų kišeninės kny-
gos teikia puikią ir pasiseki-
mą laidojančią progą, kad jos
galės pasiekti daugiau skaity-
tojų.

Kritikai ima kreipti rimtą
dėmesį į kišenes, o leidėjai va-
ro intensyviau propagandą vi-
suomenėje. Tradicinės lei-
dyklos vis uoliau ieško paramų,
o kišeninių leidėjai ėmėsi nau-
jos taktikos, būtent savo auto-
riams sudarinėti sutartis su
filmu, televizija, radiju, laik-
raščiais ir magaziniais, ištrau-
kų magaziniais (Digests) ir te-
atru.

Kišeninių leidėjai įsteigė
knygų klubų suaugusiems ir
vaikams. Šie naujieji klubai
paildo maždaug 100 seniau
įsteigtųjų knygų pirkejų drau-
gių. Pastarosios turi apie 7
milijonus narių ir teparduoda
tik 8.5% visos knygų gamybos.
Užsakymai paštu yra kita gali-
mybė pasiekti skaitytojus toli-
mose vietose. Bet tolydžio di-
dėjančios pašto išlaidos gero-
kai trukdo šiam būdai būti sėk-
mingam.

Vaikėžės, nemokėdamos laikytis ant
arklio kojomis, dažniausiai nuslysta
ant arklio nugaros, kai jis priešin-
sis kojas iškelia ir pastovi ant pa-
skutinio. Paveiksle matoma vaizė,
nemokanti laikytis kojomis.

Šis Europos šepkų giminės paukštukas, žia vadinamas grackle,
yra tiek artimas Kristinos Beyer, 12, "draugas", kad dienas pra-
leidžia ant jos knygų pastolio, o naktis jos lovos galvagalvyje. Ji-
du gyvena St. Augustine Beach, Floridoje.

Pati didžioji problema, su
kuria susiduria knygų pramo-
nė, yra technologinio kitimo
iššūkis. Prieš trejus metus
įvesta revoliuciška naujovė, lau-
ria naudojantis įmanoma visą
knygą vientisų darbo procesu
pagaminti per keletą valandų.
Iprastinių būdų tai atlikti nō-
rint, reikavo seniau sugaišti
per tris savaites. Ši vadinamo-
ji Print - Blind - System yra ir
daug pigesnė. Ji įgalina eko-
nominiskai pagaminti būtinai re-
kalingų knygų mažas laidas.

WATERGATE NENAUJENA

Šnipinėjimas ir nešvarūs triukai
senai praktikuojami

WASHINGTONAS. — U. S.
senatorius Henry Bellmon pasi-
kalbėjime su Oklahomos laik-
raščių korespondentais pareiškė,
kad šnipinėjimas ir Watergate
stiliaus nešvarūs triukai rinkim-
ų kampanijose metų metais
yra vartojami ir kad tokius
"įtartinus triukus" yra pats se-
natorius praktikavęs.

"Aš neginu Watergate, bet
nieko nekenktų jei visi žinotų,
kad politika yra lošimas, lošima-
mas iki paskutiniųjų", pareiškė
senatorius Bellmon, buvęs Okla-
homos gubernatorių ir dabar
Oklahomos senatorius nuo 1968
metų. Jis pridūrė, kad jo paties
rinkimų kampanijos etapas daž-
nai "įsodindavo" šnipą į oponen-
tų vyr. būstinę.

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

Sen. Bellmon, kurs pats tu-
rės būti ateinančiais metais per-
renkamas, atsisakė pasakyti, ar
jis vėl panaudos kokius "triukus",
atsisakė pasakoti, tik
trumpai pareiškė: "Aš negaliu
jums sakyti, ką mes darysime.
Politika yra kietas žaidimas ir
politinės kampanijos nėra pik-
nikas".

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI,

KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Būk ištikimas iki mirties, ir aš tau duosiu gyvenimo vainiką.

Apr. 2:10.

Turime praėjusį dar kitą užpuolimą ant tikrosios bažnyčios (ne ant
vardiškųjų bažnyčių), o tai galimai bus panašus anam, kuriuo buvo užpu-
lta Jonas Krikštytojas, būtent, antras ir turbūt pilnas pergalejimas, kuri
gaus ana Babiloniškoji moteriškė ir jos mylimasis svietas, ant ištikimųjų
kūne esančių Kristaus kūno narių. Iš tikrųjų mes nesistebėtume jei tas at-
sitiktų; nes Dievą mylintiesiems visi dalykai tur išeiti į gerą. Nes ir taip
mes visi turime numirti, kad pasiekus dangišką, atlyginimą anoje pusėje
uždangos. Eljo klase, kur dar pasliko šioje pusėje uždangos, turės būti, ir
bus pralaidi, bet šitas jiems atrodantis pergalejimas, tik pasakubins Kris-
taus Karalijos garbę.

Kristus pasakė, kad j's išteis bažnyčia. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kri-
staus bažnyčia. J' visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus medelėje
knyguteje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

DABARTIES NAUJOVĖS

Maža, saugi atominė krosnis

Atominės energijos komisijai išrastas branduolinis reaktorius yra pigus, saugus padaryti bei operuoti ir visas jo kultas su mechaniniais prietaisais tėra maždaug vidutinio žmogaus dydžio.

Jo išradėjas yra Carolis B. Millas ir Robertas I. Brasieris, pirmasis — fizikas, o antrasis — inžinierius, abu Kalifornijos universiteto mokslo laboratorijos nariai Los Alamos mieste.

Planuojant šį kompaktišką reaktorių, išradėjams rūpėjo padaryti jį tinkamą naudoti ten, kurmažai jėgos reikia, sakysim, įstatyti į tyrinėjimams skirtą nedidelį povandeninį laivą. Manoma, kad 100 arklio jėgų reaktorių būtų galima naudoti ir lėktuve.

Kalbamas reaktorius yra ne tik mažesnis, bet ir saugesnis, nekaip lig šiol gaminamieji. Kam nors sutrikus, jis išsijungia pats. Degalo jam reikia tarp 400 ir 800 gramų pagerinto uranijo — 235. Lig šiol naudojamiems nedideliems reaktoriams reikia ne mažiau kaip 1,000 gramų.

Populiarioje kalboje reaktorius vadinamas atominė „krosnim“, kurioje uranijos branduoliai skleidžia neutronų veikiamai. Atomo branduolys sprogtas į fragmentus, paprastai į du fragmentus, ir išvysto nuo 100 milijonų iki kelių šimtų milijonų elektronų voltų energijos. Iš grandinės reakcijos gaunamoji jėga sutelkiama karščio pavidalu ir paverčiama garu elektros energijai gaminti.

Mažoji reaktoriaus slėgimo kultas yra maždaug 34 colių diametro ir tiek pat aukščio. Jo centre yra cilindrinės formos degalo gaubtas arti 8 colių diametro ir 8 colių aukščio korėto mis sienomis. Degalo gaubtas yra apsuptas vienos pėdos storio berilio reflektoriumi (atšvaitu), kuris neutronus vėl grąžina į gaubtą. Aplinkui tekas vanduo pristabdo neutronus ir nuneša šilumą.

Išradimo patentas pabrėžia saugumo bruožą, kuris labai svarbus branduolinės energijos reikalui ateityje.

Elektra varomas automobilis

Siemenso bendrovė įrengė

elektrinį variklį vienam transportiniam volkswageniui. Vežimo viduryje po vožtuvais yra baterijos, įprastinėje motoro vietoje — elektrinis variklis, o ant bėgiukų virš jo — vairavimo elektronika. Lygiosios srovės motoras pagamina 32 kilovatus (44 arklio jėgų) maksimumą, kuris įgalina sunkvežimį pasiekti 75 km (46.8 mylių) greitį per valandą.

Vairuotojas negali padaryti jokios klaidos. Vežimas važiuoja tolydžio tuo pačiu vienu bėgiu. Atbulinis bėgis irgi atpuolė. Jis pakeistas jungikliu armatūros lentoje, nes elektros motorai gali sukisti ir atbulai. Greitis, kitaip sakant, elektros kiekis iš baterijos reguliuojamas elektroniskai.

Jei ši naujovė pasirodytų praktiška, nuo automobilių daugybės ir dūmų dūstantiems miestams būtų tikras išganymas. Neliuktų dūmų taršos ir triukšmą sumažėtų iki minimumo. Elektrinį variklį turintieji sunkvežimiai ypač tikėtų pristatinti prekėms gyventamuosiuose rajonuose.

A. P.

Kuo ir kiek tikima

Connecticuto universiteto psichologų rinktinė išsklaidė 400 asmenų, norėdama sužinoti, kaip yra nuomonė apie 20 pagrindinių verslų teisingumo, nusimavimo (kompetencijos) ir altruizmo atžvilgiu. Mat, klausinėtojų nuomone, mes tolydžio susiduriame su reikalu tikėti kitais. O jų išvada ši: jei nori, kad tikėtų tavimi, turi sakytis tiesą.

Klausinėtoji pasisakė, kad tiesos atžvilgiu profesijos rikiuotinos šia eile: 1. daktarai; 2. dvasininkai (kunigai); 3. dantistai; 4. teisėjai; 5. psichologai; 6. universitetų profesoriai; 7. psichiatrai; 8. vidurinių mokyklų mokytojai; 9. advokatai; 10. teisės vykdymo pareigūnai; 11. TV naujienų reporteriai; 12. vandentiekiai (plumbers); 13. verslo vadovaujamieji pareigūnai; 14. JAV armijos generolai; 15. TV taisytojai; 16. laikraščių straipsnių rašytojai (columnists); 17. automobilių taisytojai; 18. darbo unių pareigūnai; 19. politikieriai; 20. naudotų automobilių pardavėjai.

Lenkų akademikų proletariatas Gausiai pristeigus aukštųjų mokyklų, daug jaunuomenės baigia jas. Tik jaunieji akademikai susiduria su nemaža sunkumų susirasti tinkamą darbą

Tennessee senatorius Howard Henry Baker su savo žmona Joy, 1966 metais trauktas su dukra Cynthia ir sūnumi Dareku.

pagal savo išsilavinimą. Tačiau veržimasis į aukštąsias mokyklas nemažėja.

Į Lenkijos 80 aukštųjų mokyklų buvo įteikta 100,000 prašymų, iš kurių tebuvo galima priimti tik pusę dėl vietos stokos. Kandidatų tikrinamieji egzaminai labai apsunkina profesorius ir jų asistentus. Per tikrinamuosius egzaminus neadaug prašytojų teatpuola. Tad mokyklų vadovybė daro atranką. Sijojant pirmenybę teikiama kilusiems iš „darbininkų“ tėvų, partijos pareigūnų vaikams ir pagaliau turintiems protekcijas.

Studentas per ketverius metus baigia mokyklą magistro laipsniu. Norėdamas dirbti docentu arba tyrimų srityje, turi įsigyti doktoratą. Tam reikia studijuoti dar trejus metus. Vienas laikraštis (Gazeta Pomorska) kelia klausimą: „Kas perkate magistrą?“. Mat, iš Torunės universiteto baigusiu 147 magistrų darbo neranda 30 jų. Tą pačią bėdą turi ir 19 chemikų, baigusiu Bidgoscio (Bromberg) aukštąją technikos mokyklą.

Nuo darbo stiglaus labiausiai kenčia moterys. Moterų kaip įmąnydami kratos teisėjai ir advokatai. Darbo įstaigai atsuntus kandidatus, ne kandidatus, ieškotojai dažnai atšaukia savo reikalavimą. Pramonės įmonės, ieškodamos inžinieriaus, prideda pastabą, kad tesikreiptų tik vyras. Mat, bijoma, kad inžinieriai darbas būsiąs „per sunkus“, ir abejojama, ar sugebės sutikti su darbininkais. Darbą gauti tikrai gali tikėti tik tie, kurie studijuoją pagal kurios įstaigos stipendiją arba pagal sutartį yra pasiūsti į aukštąją mokyklą kurio įmonės.

Dabar Lenkijoje darbo ieško daug kalbininkų, istorikų, biologų, geografų, meno akademikų, muzikų ir net astronomų. Šie akademikai atsūdię lūpšenproletariato kategorijoje. R. O.

PELE ALAUS SKARDINĖJ LA GRANGE, Ill. — Ray Rosenbach, 27 metų amžiaus Lyons miestelio gyventojas, per teismą nori gauti \$20,000 atlyginimo už pelę, kurią jis rado pirktoje alaus skardinėje. Jis teismui apskundė bavorą ir pardavėją.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI „NAUJENOS“

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

DR. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Grinius Komitetas. Knyga galima nusipirkti „Naujienose“ už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį „Atsiminimų ir minčių“ tomą (neįrašytą) už \$2.00.

NAUJENOS 1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

TRUMPAI

— W. E. Norton iš Filadelfijos ir Kazys Motuzas iš New Yorko redaguoja NY Lietuvių Filatelistų d-jos biuletinį anglų kalba.

— Stepono ir Valentino Minkų vadovaujamos radijo programos gegužinė ir 39 m. sukakties minėjimas su įvairiųjų būsimų bus rugpjūčio 12 d. Romovus parke, Brocktone. Dalyvaus O. Ivaskienės ir Kolumbijos Lietuvių tautinių šokių grupės, taip pat bus renkama charakteringiausia Naujosios Anglijos lietuvių ir kiti įvairumai.

— Parada ir Parodos oro ir ant vandens Michigan ežero pakrantėse Grant parko aplinkoje bus rugpjūčio 11 ir 12 d. nuo 1 val. popiet. Dalyvaus karinės ir civilinės aviacijos junginiai ir vandens sporto bei akrobatikos grupės. Miesto mero globojamo tradicinio Lakefront festivalio eigoje, rugpjūčio 16 d. 8 v. v. prie Buckingham fontano bus amerikiečių tautiniai šokiai — Square Dance.

— Lietuvių Pensininkų klubas, neseniai susiorganizavęs Clevelando mieste ruošia ekskursiją į Washington, D. C. To reikalo aptarimas bus visuotiniame narių susirinkime, rugpjūčio 12 d. 4 val. naujosios Lietuvių parapijos salėje, 18022 Neff Rd. Tokia organizacija buvo įsteigta prieš keletą metų Chicagoje, bet dabar apie jos veiklą ir egzistavimą nieko negirdėti.

Atsiųsta paminėti

SKAUTŲ AIDAS, 1973 m.

birželio, Nr. 6.

Leidžia Lietuvių Skautų S-gos Pirmija. Adm. 6840 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629. 22 ps. plus 3 prirašyti viršelių pusl. Atskiro numerio kaina 50 c. Žurnalas gausiai iliustruotas. Apsu- tui atvaizdų iš skautų veiklos.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI „NAUJENOS“

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

DR. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Grinius Komitetas. Knyga galima nusipirkti „Naujienose“ už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį „Atsiminimų ir minčių“ tomą (neįrašytą) už \$2.00.

NAUJENOS 1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

COLD HEADING SHOP

O'Hare area. Experienced HEADER men and SLOTTING men. Day and night shifts. Best pay, hours and fringe benefits in Chicago area.

(Ask our employees)

Call or come in for a confidential interview.

BRICO INDUSTRIES

7088 Lyndon

ROSEMONT, ILL. 297-5125

ELECTRIC MOTOR REPAIR MAN

ARMATURE WINDERS

ALLIED ARMATURE WORKS

840 W. Lake St.

243-6720

AUTO BODY and FENDER

Combination man. Experienced.

North Side. Chicago. 50-50 commission. Tony.

OLYMPIC OLDS 283-8100, ext. 59.

TOOL AND DIE MAKER

or advanced apprentice — for small growing company. Full or part time.

772-9292

MACHINIST

Experience in Jig and Fixture work preferred. Perm. day position with complete Co. benefits. Bonus, BC-BS, MAJ, MED, etc. Top wages based on experience.

HUDSON SCREW MACH. PROD.

Call 227-2830.

FACTORY HELP

Steel fabricating shop, needs helper for steady work. Will train, qualified men for welding.

RAND STEEL, INC.

297-1780.

MAINTENANCE MAN

Person having experience with mechanical punch presses. Electrical and general plant maintenance. Day shift. Good starting rate. O. T. and Ben including profit sharing.

PARKVIEW MEADOW

4923 W. Armitage.

COIL WINDERS — AUTOMATIC

Experienced only. Apply:

1729 N. Winchester Ave.

ALBERTO TRANSFORMER CO.

Call 772-7777

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

GENERAL OFFICE — And Blue-printer. Excellent opportunity for beginner. Appointment only.

RICHMOND, MANHOFF, MARSH

Mr. Weinstein

644-5080.

PATYRE DRABUŽIŲ gamintojai

sivievo mašinu operatoriai

Nuolatinis darbas. Kreiptis asmeniškai.

SCINTILLA, INC.

4802 N. Broadway. 2nd Floor

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkių Reikia

TYPIST

50 w. p. m. accurately. Will complete reports. Must have accurate grammar and punctuation. Small, congenial Loop office. Will consider beginner.

726-2258.

SEWING MACHINE OPERATORS

Exp. in small leather goods, only.

Steady work, good pay and benefits. In air conditioned factory.

VIHON, 5035 N. Western Ave.

275-8385 after 6 262-5504.

GAL FRIDAY

A "New" growing electronics firm on Near South Side is looking for a talented young lady to handle their tracing and claims function plus various other duties in credit department. Typing, shorthand necessary. Call Ernie Wolter, 376-9660.

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir Įrenginiai

PARDUODAMI

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI

30% iki 50% nuolaide. Galima pirkti dalimis ir išsimokėti. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.

TEL. GR 6-4421

6200 SO. WESTERN AVE.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOJOMAS butas ir krautuvė.

Butas yra 2-me aukšte — kiemo pusėje. Krautuvė su butu yra prie pat Sv. Hyacinth bažnyčia. Skambinti Joe angliškai.

Tel. 286-6313

ČIKAGA. — Illinojaus 5,000

kiaulių rudenop ar vėliau bus iškutuvi siunčiamos į komunistinę Kiniją. Šį biznį gub. Walkeris buvo su fanfara apskelbęs jau balandžio mėnesį, dar nesant kaip reikiant susitarus. Kiaules Kinija pirko veiseli. Jas nuskraidins į Hong Kongą, iš kur kitas importininkas veš į Kiniją.

PIRKITE U. S. TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7477

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RUSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRrospect 8-2233

REAL ESTATE — OUT OF TOWN

Nuosavybės — kitur

WISCONSIN VALSTIJOJE

Turi būti parduota turima (Surplus) pramogoms tinkama žemė 5-10 — 15-20 akrų plotais. Visi žemės plotai yra prie kelio. Galimi elektros įrenginiai. Galimi išsimokėjimai. Skambinti "Collect"

Tel. (312) 944-5356

FLORIDOJ — ST. PETERSBURG

IR APYLINKĖS

Island Real Estate

4506 Gulf Blvd.

St. Petersburg Beach, FL 33706

Area code 813 362-1441

LAIMA JAKUSOVAS, brokeris

GAGE PARK — By Owner

6 rooms — brick — 3 bedrooms. Finished basement. Completely remodeled cabinet kitchen. Recently carpeted. Gas forced heat. New garage.

776-3127.

6 KAMBARIŲ NAMAS. Viskas labai

gerame stovyje. Pilnas beismantas.

2 mašinu garažas. Kaina \$16,500.

Imokėti \$1,500. 2024 W. Walton.

Skambinti angliškai. Tel. 728-6785.

NORITE PIRKTI

AR PARDUOTI NAMĄ?

SUSISIEKITE SU

CONNIE DAGYS

FIRESTONE REALTY —

Tel. 585-2064

Cia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA

Irengiu ir taisyk kambarius, vonias,

virtuves. Atlieku cemento darbus:

saligatvius, laisurus ir t. t.

ZIGMAS

Tel.: 778-0838 ar 651-9625

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai,

tune-ups ir t. t.

4924 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

D E M E S I O

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$104 metams automobilio

Liability apdraudimas.

Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7459